

Strategia 2016 - 2018

"Tiedostavuutta ja hyvinvointia, asenteella ja osaamisella!"

YAD ry:n toiminta-ajatus (missio)

YAD:n tarkoituksena on toimia poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena ehkäisevän huumetyön järjestönä, jossa yhdistyy vapaaehtois- ja ammattilaistyö. Yhdistyksen tavoitteena on ehkäistä huumausaineiden käyttöä sekä vähentää niistä ja muista päihteistä aiheutuvia haittoja. YAD:n osaaminen koostuu nuorten, toipuvien käyttäjien ja ammattilaisten asiantuntijuuksista.

Ideologinen arvolähtökohta, johon yhdistyksen toiminta pohjaa:

"Oikeus hyvään ja onnelliseen, päihteistä riippumattomaan elämään"

Toimintaympäristön analyysiä 2015

YAD:n toimintakenttä on muuttunut viimeisen strategiakauden aikana. Nuorten vapaa-ajan ympäristöt ja vuorovaikutus ovat siirtyneet yhä enemmän verkkoon ja sosiaaliseen mediaan. Myös nuorten tiedonhaun käytänteet ovat muuttuneet. Googlettamisen ja YouTubettamisen rinnalla yhä useammin asioita kysytään toisilta nuorilta jossain sosiaalisen median kanavassa. Näin ollen medialukutaito ja -kriittisyys ovat merkittävässä asemassa. Nuorille suunnatut palvelut löytyvät nykyään hyvin verkosta, mutta edelleen on tarvetta perinteiselle yhteisöllisyydelle ja kasvokkain kohtaamiselle.

Järjestötyön näkökulmasta on jo useamman vuoden ajan ollut trendi se, ettei perinteinen järjestötyö tavoita nuoria yhtä paljon kuin esimerkiksi kymmenen vuotta sitten. Pitkäjänteisen järjestöuran sijaan nuoret innostuvat yksittäisistä tempauksista hyvän asian puolesta omien tarpeidensa mukaan. Osallistuminen voi olla hyvin satunnaista. Uskon kuitenkin, että edelleen nuoria kiinnostaa ehkäisevä huumetyö, vaikuttaminen ja tarve tehdä "hyvää".

Huumeiden käytön suhteen ilmapiiri on muuttunut selkeästi sallivammaksi, etenkin kannabiksen kohdalla. Nuoret eivät koe kannabista niin vaarallisena kuin aikaisemmin ja kokeilu ja käyttömäärät nuorten keskuudessa ovat nousseet 2000-luvun puolivälistä lähtien. Kannabis on selkeästi sukupolvittunut kysymys. Nyky-yhteiskunnan nuorille on tyypillistä olla suvaitsevaisia, sallivia ja ennakkoluulottomia. Erytystä Suomen kannabistilanteessa on se, että kotikasvatus on huomattavan yleistä. Onkin odotettavaa, että tulevaisuudessa erilaiset

kannabiksen laillisuusaseman eriasteista vapauttamista ajavat kampanjat yleistyvät ja saavat yhä enemmän huomiota. Päihdepolitiikassa huumeet ovat olleet vuosia tabu ja vallalla olevasta hyvin huumeekriittisestä suhtautumisesta poikkeavia lausuntoja ei moni poliitikko ole antanut. On oletettavaa, että tulevaisuudessa huumepolitiikka tulee myös nostamaan päätään, koska useissa valtioissa niin Euroopassa kuin Amerikoissakin on lähdetty kokeilemaan erilaisia liberaalimpia ja humanimpia lähestymistapoja.

Toinen oleellinen Suomen huumausainetilannetta kuvaava asia on muuntohuumeiden yleistyminen. Arvaamattomia ja lain harmaalla alueella olevia aineita tulee enenevässä määrin markkinoille ja niille on löytynyt Darknetissä toimivia myyntipaikkoja. Huumeiden ostamisen suoraan verkosta uskotaan myös yleistyvän. Sekakäyttö on edelleen tyypillistä Suomessa.

Hoitopuolella keskitytään yhä enemmän avopuolen palveluihin ja niiden kehittämiseen. Lääkkeelliset menetelmät ovat viime vuosina syrjäyttäneet lääkkeettömiä hoitoja sekä pitkäkestoista yhteisöhoitollista laitostuntoutusta. Hoidon monimuotoisuuden puolesta on pidettävä ääntä, koska pelkona on, että taloudellisuus sanelee hoitovaihtoehdot sen sijaan, että mikä olisi asiakkaalle relevanteinta.

Järjestökentällä on nähty viime vuosina useampien järjestöjen fuusioita. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen myötä pienempien palveluntuottajajärjestöillä tulee edelleen olemaan paineita yhdistymisiin pystyäkseen kilpailemaan kilpailutuksissa isompien tuottajien kanssa. YAD ei tuota palveluita, joten voimme seurata tätä kehitystä hieman sivusta.

Ehkäisevän päihdetyön laki on saatettu voimaan 2014. Tämä ohjaa ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä kunnissa ja velvoittaa kunnat tekemään entistä selkeämmin yhteistyötä muun muassa järjestöjen kanssa. Tämä antaa aiempaa selkeämmän oikeutuksen toiminnallemme. Kokemusasiantuntijuus ja palveluita käyttävien ihmisten näkökulma on ollut nousevasti esillä viime vuosina ja tuskin tulee hiipumaan lähitulevaisuudessa.

RAY:n tuotot ovat olleet odotusten mukaisia ja näin YAD:n ja muidenkin RAY:n perusavusta saavien järjestöjen rahoitus on suhteellisen vakaalla pohjalla. RAY:n, Veikkauksen ja Fintoton yhdistymistä on suunniteltu ja lienee ajan kysymys, milloin tämä tulee tapahtumaan. Sen vaikutuksia järjestökentän rahoitukseen on vaikea arvioida, mutta ainakin se tulee muuttamaan raportointi- ja hakuprosesseja.

Kaikkia edellä mainittuja tekijöitä YAD ry pyrkii huomioimaan pidemmän aikavälin suunnitelmissaan.

YAD:n visio kolmen vuoden päähän

Vuoden 2018 päättyessä ...

- YAD:lla on käytössään vapaaehtoistoiminnan ohjaukseen tuotetut tiimimallit, joiden ansiosta toiminta on helposti ohjattavaa, lähestyttävää ja kiinnostavaa.
- YAD:n jokaisesta vapaaehtoistiimistä raportoidaan sosiaalisen tilinpidon menetelmällä, josta selviää toiminnan laajuus ja laatu.
- YAD:n vapaaehtoisten rekrytointiin, tukemiseen ja kouluttamiseen on löydetty uusia toimivia ja ajantasaisia keinoja.
- YAD tarjoaa selkeän vapaaehtoistoimintamallin kokemustaustaisille nuorille aikuisille.
- YAD:n tukitoimintojen polku sekä toiminnan ja ohjauksen kriteerit ovat rakentuneet selkeiksi.
- tietoisuus huumausainekysymysten eri puolista sekä avoin ja realistinen keskustelu on lisääntynyt.
- ehkäisevän työn ja valistuksen laatu on parantunut ja valtakunnallisia yhtenäisiä suosituksia sovelletaan valtakunnallisesti.
- YAD:n toiminnassa mukana olevien motivaatiota, hyvinvointia ja itsetuntemusta on vahvistettu.
- huume- ja päihdehaittoja vähentäviin toimenpiteisiin on kiinnitetty yhteiskunnassa enemmän huomiota, myös viihdekäyttäjien osalta.
- käyttötaustaisten ja käyttäjien kohtelu on parantunut ja leimaaminen vähentynyt.
- YAD on tuottanut päihdekasvatuksen toteuttamiseen uusia menetelmiä, joita käytetään valtakunnallisesti eri ammattilaisten ja tahojen toimesta.
- YAD:n henki, aate ja asenne ovat edelleen voimissaan ja näkyvät myös ulospäin!

Kohderyhmät 2016 – 2018:

- Nuoret alle 29 vuotiaat
- Verkkovapaaehtoistyössä erityisesti 13-20 vuotiaat
- Riskinuoret
- Toipuvat päihde- / huumetaustaiset nuoret aikuiset
- Ammatillaiset, nuorten parissa toimivat

YAD:n tapa toimia 2016-2018:

- Asiantuntijuuden kolmikanta: vapaaehtoiset nuoret, kokemustaustaiset toimijat, pätevät työntekijät.
- Rohkeus ja ennakkoluulottomuus tehdä asioita ja ottaa kantaa myös perinteisestä poikkeavalla tavalla.
- Osaamista ja hiljaista tietoa viedään toimintamalleihin ja menetelmiin.
- Ihminen ja hyvä elämä keskiössä, ei niinkään aineet.
- Toimintaa toteutetaan hyvällä asenteella ja ilolla.
- Näkyvyyteen, tunnettuuteen, oikeaan tietoon YAD:sta panostetaan.

YAD:n toimintamuotojen jäsenitys 2016-2018

VAPAAEHTOISTIIMIT

infopiste- ja festarityö
paikallistoiminta
pähdekasvatus
street team

TUKITOIMINTA

ryhmät
leirit
työllistäminen
yhdyskuntapalvelu
kokemusasiantuntijuus

VIESTINTÄ

nettisivut ja some
materiaalit ja aineistot
tiedotteet ja kampanjat
yhteiskunnallinen
vaikuttaminen

ASiantuntija- ja kehittämistoiminta

hankkeet
koulutus
konsultaatio
verkostot

Tavoitteet, keinot ja mittarit strategian toteuttamiseen

VAPAAEHTOISTIIMIT

Tavoite	Keino	Mittari
1. Vapaaehtoistoiminnan aktivointi ja määrän ja (tasa)laadun lisääminen ja ylläpito	• Tiimiohjausmalli kustakin YAD:n vapaaehtoistimistä	• Määrälliset & laadulliset = sosiaalinen tilinpito
2. Motivoituneet ja hyvin voivat vapaaehtoiset	• Festareista myös muihin nuorisotapahtumiin	• tilastot-lomake
3. Vapaaehtoisten osallisuuden muodot selkeitä ja mielekkäitä		• Toimivatko ne?
4. Päihdekasvatustiimin mallin kehittäminen		• Ovatko mallit valmiit? • Palautekyselyt, tiimipäivät

TUKITOIMINTA JA KOKEMUSASIAINTUNTIJUUS

Tavoite	Keino	Mittari
1. Käytetään päihdekasvatuksen mallia, joka hyödyntää kokemustaustaa	• Kehittämishanke	• Määrälliset & laadulliset
2. Lisätään kokemustaustaisten vapaaehtoisten määrää	• Tukityöllistettyjen ohjausmallin luominen (osaamistodistukset)	• Tilasto -lomake
3. Muun tukitoiminnan selkiytyminen ja (tukimuodot + polku + markkinointi)	• Yksilötuen kokeileminen ja kehittäminen	• Onko malli valmis?
4. Tukityöllistämisen kehittäminen		• Toimiiko se?

VIESTINTÄ

Tavoite	Keino	Mittari
<ol style="list-style-type: none">1. Lisätä YAD:n näkyvyyttä, tavoittavuutta ja vaikuttavuutta2. Kohdentaa viestintää paremmin3. Hyödyntää viestintää toiminnan markkinoimisessa4. Tuoda esiin käyttäjien ja toipujien ääntä5. Luoda omia kampanjoita	<ul style="list-style-type: none">• Tiedottajan palkkaaminen• Panostetaan someen• Tuotetaan uusia kohderyhmätietoisia materiaaleja ja kampanjoita• Käytetään monipuolisesti kanavia tuoda esiin YAD:n arvoja ja ideologiaa	<ul style="list-style-type: none">• Erilaiset tilastot tavoittavuudesta• Medianäkyvyys• Palautteet

ASiantuntija- ja Kehittämistoiminta

Tavoite	Keino	Mittari
<ol style="list-style-type: none">1. Vahvistaa YAD:n asiantuntijuutta2. Siirtää päihdekasvatusvastuuta ja osaamista lähikasvattajille3. Kehittää ehkäisevän päihdetyön sisältöjä4. Vaikuttaa Suomen päihdepolitiikkaan ja ehkäisevän päihdetyön kenttään	<ul style="list-style-type: none">• Olemalla mukana tärkeimmissä verkostoissa• Tuottamalla ept-työhön menetelmiä ja koulutusta• Julkaisemalla kannanottoja YAD:n mielipiteiden ja arvojen pohjalta	<ul style="list-style-type: none">• Missä verkostoissa ollaan mukana? Ovatko ne relevantteja?• Arvioidaan YAD:n roolia vaikuttajana palautteen, yhteydenottojen sekä materiaalien ja menetelmien suosion pohjalta

Resurssit 2016 - 2018

- 5 päätoimista vakityöntekijää (toiminnanjohtaja, sihteeri, 2 ehkäisevän huumeuutuksen suunnittelijaa, verkkovapaaehtoistyön suunnittelija)
- Lisäksi oppisopimustyöntekijä ja mahdollisesti muita osa-aikaisia (RAY:n ja kuntien rahoituksella)
- Projektityöntekijöitä (hankerahoitusten mukaan)
- Ulkopuolinen varainhankinta (tavoitteena kattaa vähintään yhden työntekijän kustannukset)
- Hallitus
- Kokemustaustaiset työllistetyt (työelämävalmennus, työharjoittelu, työkokeilu)
- Kokemustaustaiset yhdyskuntapalveluksen suorittajat
- Opiskelijat (sovittujen kokonaisuuksien / projektien / opinnäytetöiden toteuttajina)
- Vapaaehtoistiimien toimijat ja verkkoyhteisöjen jäsenet
- Yhteistyö viihdekäyttäjien / kannabisaktiivien kanssa
- Verkostot

Taloudelliset resurssit

- RAY -yleisavustus ja hankeavustukset
- Toimintokohtaiset kohdeavustukset (säätöt, okm, cimo)
- Kuntien järjestöavustukset paikallisosastoille
- Oma tuotemyynti, päihdekasvatusmateriaalit, koulutukset
- Varainhankinta valitun yhteistyökumppanin kanssa

Liitteet: 1) Yhdistyksen arvot ja periaatteet 2) YAD vapaaehtoisten sanoin

YAD Youth Against Drugs ry:n arvot ja periaatteet

Arvot

Ihmislähtöisyys

YAD haluaa toiminnassaan päihdelinjauksissaan huomioida ja kuulla monipuolisesti ihmis- ja yksilönäkökulmaa. Olennaisempaa on olla ihmisen ja hyvän elämän puolella kuin taistella huumeita vastaan. Erilaisten yksilöllisten kokemusten ja taustojen sekä niistä juontuvien valintojen ja elämäntilanteiden ymmärtäminen on osa yhdistyksen arvomaailmaa. Huumeiden haitat tulevat esiin vasta niitä käyttävien ihmisten ja käyttöön johtavien inhimillisten tekijöiden kautta. Huume ei sinällään ole hyvä tai paha. Rangaistukset tai moralisointi eivät ratkaise tai hoida päihdeongelmia, jos ihminen ei saa apua tai tule kuulluksi. YAD tukee humaania ja moniarvoista päihdepolitiikkaa.

Luotettavuus

Yhdistys ja sen toimijat toimivat luotettavasti ja luottamuksellisesti. Sovituista asioista pidetään kiinni ja moraalinen vaitiolovelvollisuus toteutuu. Materiaalien, aineistojen, ohjausmallien ja välitetyn tiedon luotettavuus, laatu ja ajantasaisuus ovat tärkeitä, monipuolisia näkökulmia ja argumentteja unohtamatta. Musta-valkoisia ehdottomuuksia tai aukottomia "totuuksia" YAD:ssa ei julisteta, sillä asioilla on aina monta puolta. Uskottavuus rakentuu YAD:ssa eri asiantuntijuuksia ja osaamisia yhdistellen, sekä niitä säännöllisesti päivittäen.

Osallisuus

Vapaaehtoisten nuorten ja riippuvuudesta toipuvien osallisuutta, asiantuntijuutta ja osaamista pidetään YAD:ssa arvokkaana. Osallisuus merkitsee vaikuttamismahdollisuuksia toimintaan ja toiminnan kautta vaikuttamista, vastuunkantoa ja kuulluksi tulemistä. YAD haluaa mahdollistaa jäsentensä ja toimijoidensa aitoa osallisuutta. Osallisuus parhaimmillaan lisää yksilön hyvinvointia, merkityksellisyyden tunteita sekä sitoutumista YAD:n toimintaan ja aatteisiin.

Sitoutumattomuus

YAD ry toimii puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana. Sitoutumattomuus ei silti estä yhteistyön tekemistä poliittisten tai uskonnollisten tahojen kanssa.

Suvaitsevaisuus

YAD:n toimintaan voi osallistua taustoihin katsomatta, juuri sellaisena kuin on. YAD:ssa ei tuomita eikä luokitella ketään menneisyyden valintojen vuoksi. Yhdistyksen toiminnassa on tilaa toimia ja vaikuttaa erilaisista ainutkertaisista lähtökohdistaan käsin ja tuoda omat kokemuksensa käyttöön yhteiseksi voimavaraksi. Suvaitsevaisuus on erilaisten näkökulmien ja mielipiteiden tunnustamista ja kunnioitusta, huumausaine- ja muissakin kysymyksissä. Jokaisella on oikeus inhimilliseen kohteluun

ja ihmisarvoon päihdevalinnoistaan riippumatta. Avarakatseisuus avaa ovia ja poistaa raja-aitoja, mahdollistaen yhteistyötä ja vuoropuhelua eri tahojen kanssa.

Toiminnan päihteettömyys

Päihteettömyydellä ja päihteettömällä toiminnalla YAD:ssa tarkoitetaan päihteettömyyttä huumausaineiden, lääkkeiden väärinkäytön ja alkoholin suhteen. Kaikki YAD:n järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet ovat päihteettömiä. YAD voi kuitenkin toimia ympäristöissä ja tapahtumissa, joissa päihteitä käytetään. YAD:n toiminnoissa, reissuissa tai tiloissa ei olla päihtyneenä, krapulassa eikä pidetä hallussa alkoholia. Päihteettömyydestä huolehtiminen on erityisesti käyttötaustaisten huomioonottamista. Koulutuksissa ja tapahtumissa jäsenistöä kannustetaan pohtimaan omaa suhtautumistaan päihteisiin. YAD:n toimintaan osallistuvilta edellytetään huumeettomuutta. Omalla ajalla tapahtuvaan laillisten päihteiden käyttöön yhdistys ei puutu. Tupakointi alaikäisten läsnä ollessa on hyvän yadilaisengenh vastaista.

Yhteisöllisyys

YAD merkitsee toimijoilleen yhteisöä, johon kuulua, kiinnittyä ja identifioitua. Yhteisö mahdollistaa sosiaalisten suhteiden luomisen ja päihteetöntä vapaa-ajan viettoa toisten samanhenkisten kanssa. Yhteisöllisyyttä tuetaan riittävillä tapaamisilla ja ryhmähenkeen panostamalla. Yhteisö on enemmän kuin yksittäisten toimijoiden summa.

Toimintaa ohjaavia periaatteita

Hyvinvoinnin vahvistaminen

YAD:n toiminnan, viestinnän ja arvomaailman kautta halutaan vahvistaa niin osallistujien kuin muiden yhdistyksen viiteryhmien hyvinvointia, jaksamista ja elämänhallintaa. Henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin elementtejä ja tietoisuutta niiden merkityksestä sisältyy toimintaan ja toiminnan puitteisiin. Hyvinvoiva ihminen voi elää täyttä elämää ja tarvittaessa jaksaa tukea ja auttaa muita. YAD kannustaa jäsenistöään ja muita kohderyhmiään kiinnostumaan omasta ja läheisten hyvinvoinnista sekä niitä tukevista elämäntavoista.

Myönteinen elämäkatsomus

Toimintaan ja yadilaisasenteeseen kuuluu optimismi, myönteisyys ja toivon ylläpitäminen mm. riippuvuudesta toipumisen vaiheissa. Asioita ja elämää katsotaan mahdollisuuksien perspektiivistä. Ongelmiin suhtaudutaan ratkaisukeskeisesti. Positiivisten vaihtoehtojen etsiminen ja tarjoaminen päihdehakukselle kulttuurille on osa YAD:n ideologiaa. Ilo, huumori ja rentous kuuluvat myönteiseen maailmankuvaan, YAD:n tapaan toimia ja viestiä asioista.

